

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

РЕШЕНИЕ

№612

гр. София, 23.07.2020 г.

Комисията за защита на конкуренцията в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Юлия Ненкова

ЗАМ. - ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Димитър Кюмюрджиев

ЧЛЕНОВЕ:

Анна Янева

Георгица Стоянова

Красимир Витанов

Красимир Зафиров

Пламен Киров

при секретар-протоколист г-н Захари Срънчев, разгледа в закрито заседание на 23.07.2020 г. преписка № КЗК/449/2020 г., докладвана от наблюдаващия проучването член на КЗК - г-жа Георгица Стоянова.

В Комисията за защита на конкуренцията (КЗК, Комисията) е образувано производство по преписка № КЗК/449/2020 г., във връзка с постъпило уведомление с вх. № ВХР-1086/2020 г. относно намерението на „Българска банка за развитие” АД да придобие миноритарен пакет акции от капитала на „Първа Инвестиционна Банка“ АД.

Към Комисията е отправена молба да извърши оценка на сделката и да се произнесе с решение, с което да постанови, че същата не представлява концентрация или не попада в обхвата на чл. 24 от ЗЗК. В случай, че КЗК приеме, че нотифицираната операция представлява концентрация да я разреши безусловно на основание чл. 26 от ЗЗК.

Поискано е също КЗК да постанови незабавно изпълнение на решението си съгласно чл. 66, ал. 2 от ЗЗК.

Чрез съобщение в електронния (публичния) регистър на КЗК всички заинтересовани лица бяха поканени в седемдневен срок да представят становище относно сделката и нейното въздействие върху ефективната конкуренция. В указания срок такива не постъпиха в деловодството на Комисията.

Информацията, съдържаща се в уведомлението и приложенията към него обуславят настоящата оценка на нотифицираната сделка:

I. Предприятия - участници в сделката

1.1. „Българска банка за развитие“ АД (ББР), акционерно дружество, вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписвания (ТР при АВп) с ЕИК 121856059, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Дякон Игнатий” № 1.

Предмет на дейност: дейността на ББР е уредена в Закон за Българска банка за развитие (ЗББР). Съгласно чл. 4, ал. 2 от същия, ББР извършва дейности, предвидени в чл. 2, ал. 1 и 2 от Закона за кредитните институции, съгласно издаден от БНБ лиценз. Лицензът на банката е пълен и включва и търгуване за собствена сметка и за сметка на клиенти с прехвърляеми ценни книжа, участие в емисии ценни книжа, както и други услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и ал. 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти, включително придобиване и управление на дялови участия. Съгласно чл. 4, ал. 1, т. 6 от ЗББР банката може да рефинансира банки, кредитиращи малки и средни предприятия.

Капиталът на дружеството е в размер 1 307 773 500 лв.

Дружеството се представлява заедно от Н. Димитров - Изпълнителен директор и П. Филипов - Изпълнителен директор.

1.2. „Първа Инвестиционна Банка“ АД (ПИБ), акционерно дружество, вписано в ТР при АВп с ЕИК 831094393, със седалище и адрес на управление: гр. София, район „Изгрев“, бул. „Драган Цанков“ № 37.

Предмет на дейност: ПИБ извършва публично привличане на влогове или други възстановими средства и предоставя кредити или друго финансиране за своя сметка и на собствен риск.

Капиталът на ПИБ е в размер 110 000 000 лв., разпределен в 110 000 000 броя поименни, безналични акции с номинал 1 лв. всяка.

Дружеството е с двустепенна система на управление – Управителен съвет в състав: Н. Кошинска, Св. Попов, Ч. Златев, Н. Бакалов, Р. Богоева и Я. Караколев и Надзорен съвет в състав: Г. Мутафчиев, Р. Минева, М. Георгиева, Й. Скорчев, Е. Луканов и Ю. Коскело.

Дружеството се представлява заедно от всеки двама от изпълнителните директори Св. Попов, Ч. Златев, Н. Бакалов, Р. Богоева.

II. Предприятия (и лица), контролиращи пряко или косвено участниците в сделката

2.1. Едноличен контрол върху „Българска банка за развитие” АД упражнява Българската държава, която чрез Министерство на икономиката притежава 99,99% от капитала на банката. На основание чл. 5, ал. 2 от ЗББР правата на Българската държава в Общото събрание на акционерите се упражняват от министъра на икономиката.

2.2. „Първа Инвестиционна Банка“ АД е публично дружество¹, вписано в регистъра на публичните дружества при КФН, чиито акции се търгуват на Българската Фондова Борса (БФБ). Капиталът на дружеството е разпределен между физическите лица Цеко Минева и Ивайло Мутафчиев, всеки от който притежава по 42,5% от капитала на банката. Останалите 15% са собственост на множество физически и юридически лица.

Съгласно разпоредбите на устава на ПИБ, избирането и освобождаването на членове на Надзорния съвет се взема с мнозинство 2/3 от представения капитал на

¹ По смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК)

Общото събрание на акционерите (чл. 33). Следователно, настоящата акционерна структура на дружеството налага взаимодействие между двамата мажоритарни акционера, за да може да бъде взето това решение, което се явява стратегическо от гледна точка на конкурентното право.

Предвид гореизложеното, Комисията приема, че г-н Цеко Минев и г-н Ивайло Мутафчиев осъществяват съвместен контрол върху „Първа Инвестиционна Банка“ АД.

III. Предприятия, с регистрация в България, върху които участниците в сделката упражняват контрол по смисъла на чл. 22, ал.3 от ЗЗК.

3.1. „Българска банка за развитие“ АД упражнява едноличен контрол върху следните предприятия:

- „Микрофинансираща институция Джобс“ ЕАД с ЕИК 201390740 (100 % от капитала);
- „Национален Гаранционен Фонд“ ЕАД с ЕИК 200321435 (100 % от капитала);
- „ББР Лизинг“ ЕАД с ЕИК 205565411 (100 % от капитала);
- „ББР Факторинг“ ЕАД с ЕИК 205566082 (100 % от капитала);
- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД с ЕИК 205322014 (лично и чрез „Национален Гаранционен Фонд“ ЕАД);
- „Търговски център Марица“ ЕООД с ЕИК 115619162 (100 % от капитала).

3.2.1. „Първа Инвестиционна Банка“ АД, упражнява контрол върху следните предприятия:

- „Лега Салюшънс“ ЕООД с ЕИК 202541316 (100 % от капитала);
- „Търнараунд Мениджмънт“ ЕООД с ЕИК 202475975 (100 % от капитала);
- „Криейтив Инвестмънт“ ЕООД с ЕИК 202476159 (100 % от капитала);
- „АМС имоти“ ЕООД с ЕИК 201146049 (100 % от капитала);
- „Болкан Файненшъл Сървисис“ ЕАД с ЕИК 201865055 (100 % от капитала);
- „Майфин“ ЕАД с ЕИК 206066023 (100 % от капитала);
- „Дайнърс Клуб България“ АД с ЕИК 121230735 (94,79 % от капитала);
- „Дебита“ ООД с ЕИК 200989819 (70% от капитала);
- „Фи Хелт Застраховане“ АД с ЕИК 200103397 (59,10% от капитала);
- „Реалтор“ ООД с ЕИК 200990052 (51 % от капитала).

3.2.2. Физическите лица г-н Цеко Минев и г-н Ивайло Мутафчиев упражняват съвместен контрол и върху следните други предприятия:

- „София Опъртюнити“ ООД с ЕИК 200675918 (г-н Цеко Минев притежава 50% от капитала, а г-н Ивайло Мутафчиев притежава другите 50% от капитала);
- „Първа Финансова Брокерска Къща“ ЕООД с ЕИК 000694724, (посредством едноличния собственик „София Опъртюнити“ ООД);
- „Маркан Ти Ай“ ЕАД с ЕИК 204563432 (г-н Цеко Минев притежава 50% от капитала, а г-н Ивайло Мутафчиев притежава останалите 50% от капитала);
- „Фраксинус Инвестмънт“ ЕООД с ЕИК 204556313 (посредством едноличния собственик на капитала „Маркан Ти Ай“ ЕАД).

IV. Правна форма и цел на сделката

4.1. Правна форма

Съгласно потвърден от Комисията за финансов надзор (КФН) проспект, с Решение №281-Е/23.04.2020 г. ПИБ е предприела увеличение на капитала си чрез капиталова емисия в размер до 200 000 000 лева, представляваща емисионната стойност на 40 000 000 новоemitирани акции, с емисионна стойност от 5 лева всяка. За участие в процедурата ББР е получила предварително одобрение от БНБ съгласно Наредба № 2 на БНБ от 22 декември 2006 г. за лицензите, одобренията и разрешенията, издавани от

банковия регулатор и чл. 28 от Закона за кредитните институции (ЗКИ). На служебен аукцион, проведен на 10 юни 2020 г., ББР АД придобива права, даващи възможност да се запишат акции, съставляващи 18,35%² от уставния капитал на ПИБ след увеличението и е подала заявление за записване. Съгласно решение на УС от 10.06.2020 г., одобрено с решение на НС на ПИБ от 12.06.2020 г., крайният срок за записване на акциите от притежателите на права, е 03.07.2020 г.³

Уведомителят декларира, че се предвижда изменение в устава на ПИБ в частта, отразяваща размера на капитала след увеличението и броя на акциите. Други изменения, включително относно начина на управление и вземане на решения, не се предвижда да бъдат извършени.

4.2. Цел на сделката

Съгласно уведомлението, „Първа инвестиционна банка“ АД е най-голямата банка с изцяло български капитал, която се развива и утвърждава като финансова група с основна дейност в Република България. В тази връзка ББР счита, че би могла да бъде разглеждана като естествен партньор при инвестирането в акции от увеличението на капитала на тази банка. ПИБ разполага с една от най-добре развитите клонови мрежи на пазара на банки у нас, а данните за позициите на емитента в малки и средни предприятия (МСП) и сегмента на банкиране на дребно показват високо пазарно проникване. Това обстоятелство ще позволи на ББР АД да се възползва от този потенциал, чрез използването на съществуващите дистрибуционни канали за улесняване прилагането на държавните политики и механизми по имплементирането им. В същото време това капиталово участие няма да се отрази на изпълнението на целите на ББР, която ще продължи да развива възложената ѝ уникална роля на банковия пазар, включително и чрез структурата си от съществуващи дъщерни дружества.

Въз основа на установените факти, КЗК прави следните:

ПРАВНИ ИЗВОДИ

По чл. 22 от ЗЗК

Съгласно чл. 22, ал. 1 от ЗЗК концентрация между предприятия е налице при сливане или вливане на две или повече независими предприятия, или когато едно или повече предприятия придобият контрол върху друго предприятие, или при създаване на пълноценно съвместно предприятие. Осъществяването на концентрация между предприятия по смисъла на чл. 22 от ЗЗК е обусловено от настъпването на качествена и трайна промяна в упражнявания контрол. Контролът от своя страна представлява възможност за упражняване на решаващо влияние върху целеното предприятие чрез определяне на неговата търговска политика, изразяващо се във възможността да приема или блокира решенията, възприемани като стратегически за пазарното поведение на една компания, а именно: избор на управителните органи на дружеството, одобряване на бюджета, бизнес плана и инвестициите.

В конкретния случай нотифицираната операция е свързана с намерението на „Българска банка за развитие“ АД да придобие миноритарен дял от капитала на „Първа Инвестиционна Банка“ АД, посредством закупуване на част от новоемитираните акции на „Първа Инвестиционна Банка“ АД.

Видно от установеното (Раздел II., т. 2.2. от решението), към датата на уведомлението „Първа Инвестиционна Банка“ АД е под съвместния контрол на двамата

² Писмо вх. № към ВХР-1086/08.07.2020 г. от ББР

³ Към датата на постановяване на решението в ТР няма вписана промяна в капитала на дружеството

мажоритарни акционери Цеко Минев и Ивайло Мутафчиев, всеки от които притежава по 42,5% от капитала. Независимо, че планираното увеличение на капитала на ПИБ ще доведе до промяна в акционерната структура⁴ и съответно в притежавания от тях акционерен дял (по 31,35% от акционерния капитал), същото няма да се отрази на вида контрол, осъществяван към момента и неговите носители. По данни на Уведомителя, не се предвиждат изменения в Устава на ПИБ, отнасящи се до начина на вземане на решения от управителните органи на дружеството и начина на управление. Действащата разпоредба на чл. 33 от Устава установява изискването за квалифицирано мнозинство от 2/3 от представения капитал за вземане на определени решения от ОС, в това число избор и освобождаване на Надзорен съвет. В тази връзка двамата основни акционери заедно ще имат възможност да налагат вето върху решения, които са съществени за конкурентното поведение на предприятието.

В своята практика Европейската комисия приема, че е достатъчно акционер/и да има потенциалната възможност да наложи вето над някое (дори само върху едно) от стратегическите за дружеството решения, за да даде възможност на акционерите да упражняват съвместен контрол⁵.

В хипотеза, при която на ОС присъстват всички акционери, всяко едно решение, вкл. стратегическо не може да бъде взето без съгласието на двамата мажоритарни акционери. В случаи, при които не е представен целия акционерен капитал, лицата Цеко Минев и Ивайло Мутафчиев, с оглед притежаваното от тях акционерно участие, биха могли дори самостоятелно да приемат съответните решения. Предвид дългогодишните и трайни икономически интереси на двете физически лица, може да се приеме, че същите и занапред ще продължат да следват единна политика относно търговското поведение на ПИБ.

Наред с горното и с оглед правилата за вземане на стратегически за предприятието решения, навлизането на ББР като акционер с 18,35% от капитала не му предоставя права, в т.ч. специално уговорени права, посредством които да осъществява решаващо влияние върху търговското поведение на ПИБ.

Във връзка с гореизложеното, придобиването от страна на „Българска банка за развитие“ АД на новоемитирани акции, представляващи 18,35% от капитала на „Първа Инвестиционна Банка“ АД, не води до промяна в лицата, осъществяващи контрол върху ПИБ и съответно не е налице концентрация по смисъла на чл. 22, ал. 1, т. 2 от ЗЗК

В заключение Комисията счита, че ако след увеличението на капитала на ПИБ настоящите мажоритарни акционери постигнат споразумение за упражняване на съвместен контрол с някой от новите миноритарни акционери и/или настъпи промяна в разпоредбите на действащия към момента Устав по начин, който ще доведе до промяна в упражнявания контрол, следва същата да бъде нотифицирана пред КЗК.

По чл. 66, ал. 2 от ЗЗК

В уведомлението е отправено искане за постановяване на незабавно изпълнение на решението на КЗК, с което се разрешава концентрацията между предприятия. Доколкото искането е направено от надлежно легитимирана страна (уведомителя) във формата, предписана в закона, и се отнася до посочен в чл. 66, ал. 2 ЗЗК акт (решение по чл. 82, ал. 3, т. 1 от ЗЗК), Комисията счита, че то следва да бъде уважено.

⁴ Писмо с вх.№ към ВХР-1086/08.07.2020 г.

⁵ Параграф 65 и следв. от Консолидирано юрисдикционно известие на Комисията съгласно Регламент (ЕО) №139/2004 на Съвета относно контрола върху концентрациите между предприятия

Въз основа на направения анализ и на основание чл. 60, ал. 1, т. 13, предложение първо, във връзка с чл. 82, ал. 3, т. 1, предложение първо, чл. 22, ал.1, т. 2 от ЗЗК и чл. 66, ал. 2 от ЗЗК Комисията за защита на конкуренцията

РЕШИ:

1. Установява, че придобиването от страна на „Българска банка за развитие“ АД (ЕИК 121856059) на 18,35% от акционерния капитал на „Първа Инвестиционна Банка“ АД (ЕИК 831094393) не представлява концентрация по смисъла на чл. 22, ал. 1, т. 2 от ЗЗК.

2. Постановява незабавно изпълнение на решението по т. 1.

На основание чл. 64, ал. 1 от ЗЗК решението може да бъде обжалвано относно неговата законосъобразност пред Административния съд – София област от страните и от всяко трето лице, което има правен интерес, в 14-дневен срок, който започва да тече от съобщаването му по реда на Административнопроцесуалния кодекс, а за третите лица - от публикуването му в електронния регистър на Комисията.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
Юлия Ненкова

ЗАМ. - ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
Димитър Кюмюрджиев

ЧЛЕНОВЕ:

.....
Анна Янева

.....
Георгица Стоянова

.....
Красимир Витанов

.....
Красимир Зафиров

.....
Пламен Киров